

Ystävyyskaupunkisuhteen solmiminen ukrainalaisen Boryspilin kaupungin kanssa / RV

VD/3071/04.01.02.00/2023

RV/EV/EJ

Venäjän hyökättyä Ukrainaan 24.2.2022 on Ukrainassa tarvittu apua. Eurocities-järjestö, jonka jäseniin Vantaa kuuluu, on pitänyt Ukrainan kaupunkeihin tiivistä yhteyttä ja tavoitteena on, että Eurocities-kaupungit auttavat ukrainalaisia kaupunkeja erityisesti jälleenrakennuksessa.

Suomen suurimmilla kaupungeilla on aktiivista yhteistyötä ukrainalaisten kaupunkien kanssa. Espoo on toiminut yhteistyössä Kryvyi Rih -nimisen kaupungin kanssa. Helsingillä on Kiovan kanssa 1990-luvulla tehty yhteistyöasiakirja, joka on päivitetty marraskuussa 2022. Tampereella puolestaan on ystävyyskaupunkisopimus Kiovan kanssa. Turku ja ukrainalainen Harkovan kaupunki ovat solmineet ystävyyskaupunkisopimuksen elokuussa 2022, ja Oulun ystävyyskaupunki on Odessa.

Vantaan kaupunki on tukenut Ukrainaa ja sen kansalaisia sekä Ukrainassa että Vantaalla. Vantaalla ei kuitenkaan ole ystävyyskaupunkia Ukrainassa, mutta ystävyyskaupunkiyhteistyö tarjoaisi luontevan tavan avun jatkamiseen ja jälleenrakennuksen ajan tuen kohdentamiseen.

Ystävyyskaupungiksi on kartoitettu Ukrainan metropolialueelta Vantaan kaltaista kaupunkia, jolla olisi kansainvälinen lentokenttä. Ukrainan Suomen suurlähettiläs on ehdottanut keskustelussaan Vantaan kaupunginjohtajan kanssa Vantaalle ystävyyskaupunkiyhteistyötä Boryspilin kaupungin kanssa. Boryspilin kaupunki sijaitsee pääkaupunki Kiovan naapurissa ja siellä sijaitsee Ukrainan kansainvälinen lentokenttä. Vaikka kaupunki on Vantaata pienempi – Boryspilissa on noin 90 000 asukasta – yhtäläisyyksiä on paljon. Boryspilin asukasmäärä on myös kasvanut, sillä vuonna 2020 kuntaliitoksen yhteydessä 18 kylää liittyi Boryspiliin. Boryspilin kaupunginjohtajana on tammikuusta 2021 asti toiminut Volodymyr Borysenko.

Boryspilin kaupunginjohtajan mukaan tilanne Boryspilissa on tällä hetkellä suhteellisen vakaa, toisin kuin Venäjän hyökkäyksen alkaessa helmikuussa 2022. Boryspiliin on siirtynyt noin 20 000 henkilöä muualta Ukrainasta.

Kaupunginjohtaja on tavannut Boryspilin kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajat etäkokouksessa 28.2.2023. Kokoukseen osallistui myös Ukrainan Suomen-suurlähettiläs. Boryspil on sitoutunut ystävyyskaupunkitoimintaan Vantaan kanssa, ja Boryspilin kaupunginvaltuusto on jo hyväksynyt sopimusluonnoksen.

Ukrainalaisen ystävyyskaupunkisuhteen aloittamiseksi ja kehittämiseksi yhteistyötä tehdään Suomen Ukrainan-suurlähetystön ja Ukrainan Suomen-suurlähetystön kanssa, sekä Kuntaliiton ja muiden suomalaisten kaupunkien kanssa.

Ystävyyskaupunkitoiminta

Vantaalla on tällä hetkellä yhdeksän ystävyyskaupunkia. Uusia ystävyyskaupunkisopimuksia ei ole solmittu vuoden 2001 jälkeen. Nykyisin kaupunkien kansainvälinen toiminta painottuu enemmän verkostotoimintaan sekä hankkeisiin.

Ukrainalaisten kaupunkien ollessa kyseessä ystävyyskaupunkitoiminta on kuitenkin perusteltua, sillä se luo luontevan rakenteen kaupunkien kahdenväliseen toimintaan ja sen avulla voidaan tukea ukrainalaisia kaupunkeja jälleenrakennuksessa. Jatkossa ystävyyskaupunkiyhteistyöllä voidaan lisäksi tehdä vastavuoroista kehittämistoimintaa. Myös Kuntaliitto suosittaa ystävyyskaupunkisuhteiden solmimista ukrainalaisten kaupunkien kanssa.

Luonnos Vantaan ja Boryspilin ystävyyskaupunkisopimukseksi on laadittu Kuntaliiton tekemän sopimus pohjan mukaisesti. Ystävyyskaupunkisopimusta voidaan täydentää tarkemmilla asiakirjoilla ja suunnitelmilla, ja erilaista yhteistyötä voidaan tehdä Vantaan ja Boryspilin luottamustoimielimien sekä toimialojen välillä. Boryspilissa on tarvetta esimerkiksi koulutuksen kehittämiseksi. Vantaa voisi tukea Boryspilia modernisoimaan kouluja, välittää tarvikkeita kouluille sekä antaa monenlaista asiantuntija-apua jälleenrakentamisessa. Ukraina-yhteistyötä on mahdollista laajentaa myös yhteistyökumppanien kanssa tehtävällä verkostotyöllä.

Vantaan tuki Ukrainalle

Vantaan kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 28.2.2022, että Vantaan kaupunki avustaa Ukrainan valtiota ja sen kansalaisia 150 000 eurolla sodasta aiheutuvien humanitaaristen ongelmien lieventämiseksi. Avustus kohdistettiin Ukrainaan kansainvälisten järjestöjen kautta: Unicef (50 000 euroa), Suomen Punainen Risti (50 000 euroa) ja UN Women (50 000 euroa).

Vantaan Ukraine Help Center avattiin Koivukylän asukastiloihin huhtikuussa 2022 yhteistyössä Mannerheimin lastensuojeluliiton kanssa. Apukeskuksessa toimi Vantaan kaupungin yhteisötyöntekijä ja MLL:n Uudenmaan piirin työntekijä.

Tammikuussa 2023 kaupunginhallitus päätti myöntää toiminta-avustusta 60 000 € Ukrainalaisten Yhdistys Suomessa ry:lle Korson logistiikkakeskuksen toimintaan vuodelle 2023. Lisäksi Vantaan kaupunki järjesti yhteistyössä Helsingin ja Espoon kaupunkien kanssa osana keräyksen, jonka avulla Ukrainaan toimitettiin kaupunkilaisten, yritysten ja yhteisöjen lahjoittamia aggregaatteja, generaattoreita ja lämmityslaitteita. Keräys oli osa Euroopan parlamentin ja Eurocities-järjestön lanseeraamaa Generators of Hope -kampanjaa.

Kaupunginhallitus 8.5.2023

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään, että Vantaan kaupunki solmii ystävyyskaupunkisuhteen ukrainalaisen Boryspilin kaupungin kanssa.

Täytäntöönpano: kaupunkistrategia ja johto

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

kansainvälisten asioiden päällikkö Elina Värtö, etunimi.sukunimi@vantaa.fi